

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün ayrışan performanslar sergiledi. ABD’de gerçekleşen seçimler sonuçlanırken, yarışı Cumhuriyetçi başkan adayı Donald Trump kazandı. Donald Trump’ın başkanlık seçimini kazanmasıyla ülkede tahvil faizlerinde ve hisse senedi endekslerinde yükseliş görülürken, dolarda ve bitcoinde değer kazancı dikkat çekiyor. Doların güçlü seyri ile emtia fiyatlarında ise düşüş görüldü. Euro Bölgesi’nde Ekim ayı nihai hizmet ve bileşik satın alma yöneticileri endeksi (PMI) yukarı yönlü güncellenirken, bölgede üretici fiyatları Eylül’de aylık bazda %0,6 düşüş kaydetti. Brezilya Merkez Bankası politika faizini beklentiler doğrultusunda %10,75’ten %11,25’e yükseltti. ABD 10 yıllık tahvil faizi 14 baz puan yükselişle %4,43’e çıkarken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan gerilemeyle %2,39 seviyesine geldi. Dolar endeksi %1,6 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,5 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,6 gerilese de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %1,6 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %0,8, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %0,8 düşüş kaydedildi. Altın ons fiyatı %3,1 geriledi ve Bitcoin %9,9 artışla 75 bin 984 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün pozitif bir seyir izledi.

Makroekonomik veri akışının sakin olduğu günde Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü sırasıyla %2,8 ve %2,7 yükselişle tamamladı. Ülke risk primi ve uzun vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %1,2 değer kazandı.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,19 ▼ -0,4%	BİST 100	8.862 ▲ 2,8%
TR 2Y	43,47 □ 0 bp	TR 10Y	30,92 ▼ -22 bp
DXY	105,1 ▲ 1,6%	MSCI Dünya	3.752 ▲ 1,6%
Altın (ons, \$)	2.659 ▼ -3,1%	ABD 10Y	4,43 ▲ 14 bp
Brent (varil, \$)	74,9 ▼ -0,8%	TTF (MWh, €)	40,2 ▼ -0,8%
Bitcoin (\$)	75.984 ▲ 9,9%	Karbon (ton, €)	63,8 ▼ -0,8%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,4%
Dolar/Japon Yeni	2,0%
Dolar Endeksi	1,6%
Dolar/Güney Afrika Randı	1,3%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,5%
Dolar/Brezilya Reali	-1,2%
İngiliz Sterlini/Dolar	-1,2%
Euro/Dolar	-1,8%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	2,7%
MSCI Kuzey Amerika	2,5%
MSCI Dünya	1,6%
MSCI Latin Amerika	1,2%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,5%
MSCI GOÜ	-0,6%
MSCI Asya Pasifik	-0,8%
MSCI Avrupa	-2,1%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Almanya	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Eylül	-%1,3	%2,9
Almanya	Dış Ticaret Dengesi (milyar euro)	Eylül		22,5
Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Eylül	%0,6	%0,2
İngiltere	BoE Faiz Kararı	Kasım	%4,75	%5,00
Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (milyar TL)	Ekim		-201
ABD	Fed Faiz Kararı (üst bant)	Kasım	%4,75	%5,00

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Çin'de Ekim ayı dış ticaret istatistiklerine göre ihracat yıllık bazda beklentilerin üzerinde artarken, ithalatta daralma görüldü. Bugün küresel tarafta günün en önemli gelişmesi ABD Merkez Bankası (Fed) faiz kararı olacak. Ayrıca, İngiltere Merkez Bankası (BoE) da faiz kararını açıklayacak. Euro Bölgesi Eylül ayı perakende satış verileri ile Almanya Eylül ayı sanayi üretimi rakamları ve dış ticaret istatistikleri takip edilecek. Yurtiçinde ise bugün Ekim ayı hazine nakit dengesi verileri yayımlanacak.

Çin ekonomisi Ekim ayında tahminlerin üzerinde dış ticaret fazlası verdi. Yıllık bazda ithalat %2,3 ile beklentilere yakın seviyede daralırken, ihracat yıllık bazda %5,0 olan tahminlerin üzerinde %12,7 arttı. Böylece dış ticaret fazlası 95,7 milyar dolar ile 75,0 milyar dolar olan beklentileri aştı.

Şirket ve Sektör Haberleri

Aksa Enerji, Petkim, Sabancı Holding, Türk Telekom ve Vakıfbank, 3. çeyreğe ait finansal sonuçlarını açıkladılar.

3. Çeyrek Şirket Kârları (milyon TL)			
Şirket	Gerçekleşen	Beklenti*	3Ç23
Aksa Enerji	661	327	805
Petkim	-2,999	641	-3,140
Sabancı Holding	-2,816	-514	-9,030
Türk Telekom	1,145	2,487	3,042
Vakıfbank	8,023	8,001	9,514

Kaynak: Finnet, Foreks, TSKB Ekonomik Araştırmalar

* Medyan piyasa beklentisi

Copernicus İklim Değişikliği Servisi'ne göre 2024'te ortalama küresel sıcaklıkların 1,55°C'ye ulaşması bekleniyor. Böylece 2024'ün kayıtlara geçen en sıcak yıl olacağı neredeyse kesinleşti. Sanayileşme öncesi döneme kıyasla ısınma 2023'te 1,48°C seviyesinde gerçekleşmişti. Copernicus'un yardımcı direktörü Samantha Burgess küresel sıcaklıklardaki bu yeni "dönüm noktası" bu ay gerçekleşecek 29. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP29) iklim değişikliği ile mücadeleyi arttırmak için "bir katalizör görevi görmesi gerektiğini" söyledi.

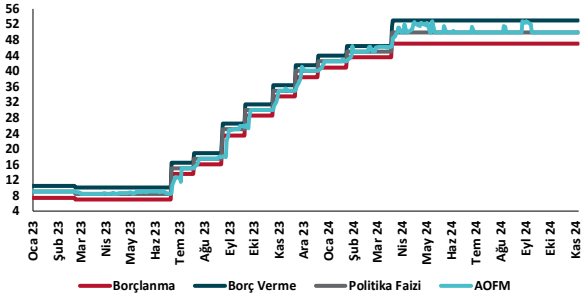
Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü'nün (OECD) yeni raporu küresel tarım sektörünün jeopolitik gerilimler ile iklim değişikliği nedeniyle sıklığı ve şiddeti artan aşırı hava olayları dahil olmak üzere pek çok zorlukla karşı karşıya bulunduğu dikkat çekiyor. Tarım Politikaları İzleme ve Değerlendirme 2024 Raporu'na göre bu faktörlere ek bazı ülkelerin ihracat kısıtlamaları ve bazı ülkelerde artan çiftçi protestoları da tarım sektörünün karşı karşıya kaldığı ekonomik, sosyal ve politik zorluklara işaret ediyor. Rapor kapsamında incelenen 54 ülkede tarım sektörüne desteklerin 2021-2023 döneminde ortalama 842 milyar dolar olduğunu, bu geçtiğimiz yıllarda büyük gelişmekte olan ekonomilere yöneldiğini ortaya koyuyor. Tarım sektöründe verimin yavaşlaması ile tarımsal desteklerin yeniden düzenlenmesi ve yönlendirilmesi gerektiğine dikkat çekiyor.

TÜİK, Ar-Ge Faaliyetleri 2023 Araştırmasını yayımladı. Buna göre, 2023'te gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcamaları bir önceki yıldaki 198,7 milyar TL seviyesine oranla %90 yükselerek 377,5 milyar TL'ye ulaştı. Ar-Ge harcamasının GSYH içindeki payı %1,32'den %1,42'ye yükseldi ve bugüne kadar kaydedilmiş en yüksek seviyesine ulaştı. Ar-Ge harcamalarında mali ve mali olmayan şirketler %65,1 ile en büyük paya sahip olurken, bunu %30,0 ile yükseköğretim takip etti.

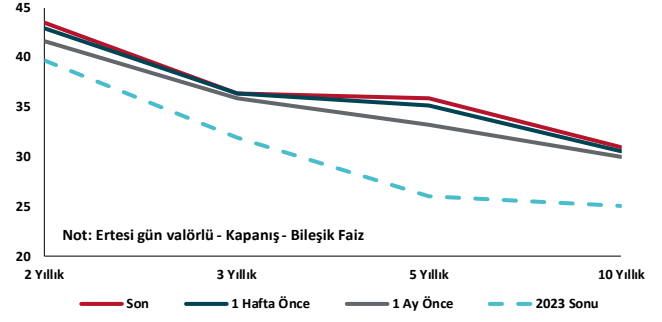
Kalkınma Gündemi

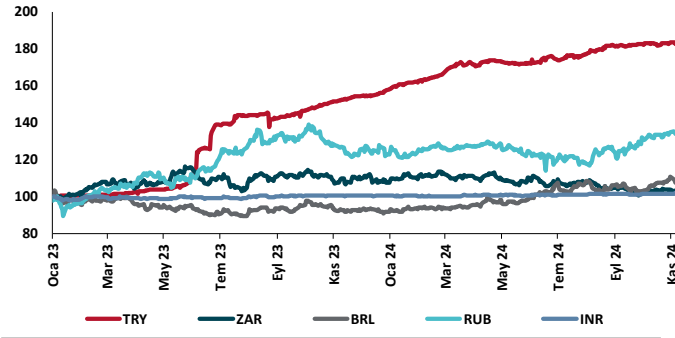
TCMB Faiz Koridoru

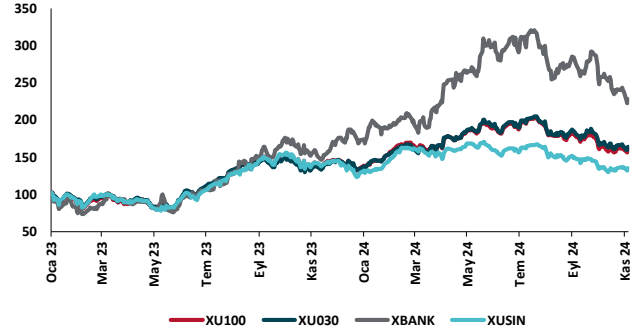
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

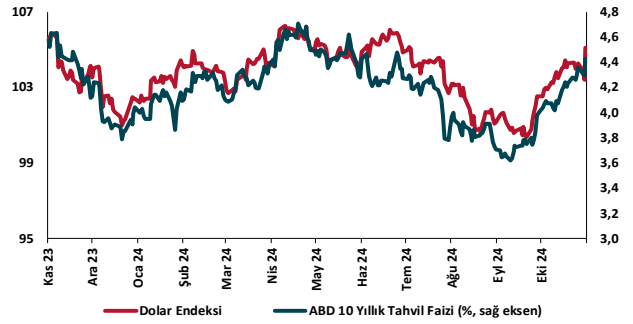
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

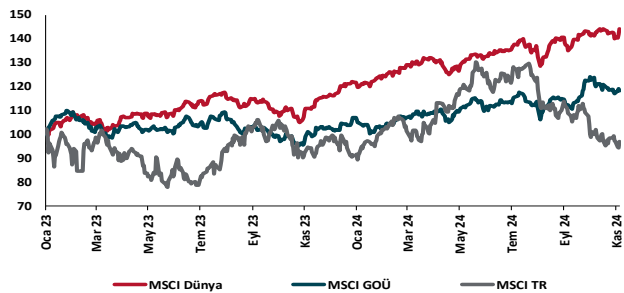
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

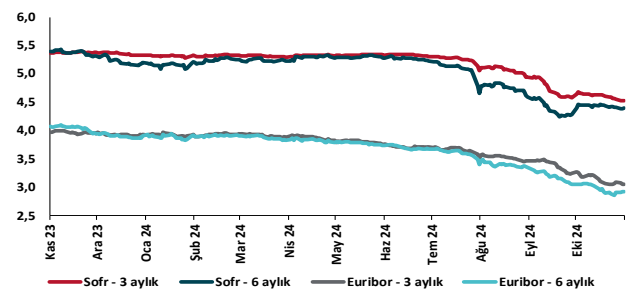
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.